

ಸೌಂದರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಔದಾರ್ಯ

ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಾನು ಕಾರ್ಕಳ ಪೇಟೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಸುಂದರ ಮನೆ ಕಂಡಿತು. ಆ ಮನೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸೊಬಗು ನೀಡಿದ್ದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಾಟಿ. ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಈ ಮಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಅದು ಸುರಂಗದ ಬಾಯಂತೆ ಕಂಡಿತಾದರೂ ಅದು ಸುರಂಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊರದ ಮಾಟಿಯಂತು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಚ್ಚು ಇಡಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಗುಂಡಿ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಮನೆಯವರು ಇದನ್ನು ಈಗ ಬಳಸದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಗೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ಉಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದೊಂದು ಸೌಂದರ್ಯದ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಜರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಆಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

—ಬಿ. ಶಶಾಂಕ ಪೈ, ಕಾರ್ಕಳ

ಈ ಹಂಸ ಬಿಳಿಯಲ್ಲ, ಕಪ್ಪು

ಹಂಸವು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಅತಿಪ್ರಿಯವಾದ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಶೋಡಷಿಯರ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಂಸ ನಡಿಗೆಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೋದಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ನೀಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯ, ಭಾರ ದೇಹದ, ಅಗಲ ಪಾದದ ಶ್ರೇತ ವರ್ಣದ ಹಂಸಗಳು ನಿಲುಕುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಕಪ್ಪು ಹಂಸ. ಇದು ಹಂಪಿಯ ಕಮಲಾಪುರದ ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿದೆ.

ಹಂಸಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಜಾತಿಗಳಿದ್ದು, ಈ ಹಂಸಗಳು 'ಅನಾಟಿಡೆ' ಕುಟುಂಬದ 'ಅನ್ನೆರಸ್' ಉಪವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಕಪ್ಪು ಹಂಸಗಳ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, 30ರಿಂದ 40 ದಿನಗಳ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟು ಕಾವು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಬರುವ ಮರಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ತಿಳಿಕಂದು/ಬೂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಕ್ರಮೇಣ 3 ರಿಂದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿ ಪುಕ್ಕಗಳು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಈಜುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಯಿ ಹಂಸ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ತನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿಗೈದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ ಈ ಹಂಸಗಳು 4ರಿಂದ 9 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ತೂಗುತ್ತವೆ. ಜೀವಿತಾವಧಿ 30-40 ವರ್ಷಗಳು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆರೆ, ಕೊಳ, ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹಂಸಗಳು ನೀರಿನಿಂದಾವೃತವಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಾಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅವು ತಮ್ಮ ಪುಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಗರಿಗಳು ಮೂಡುವ ತನಕ ಹಾರದೆ ನೆಲಕ್ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇ ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಕಪ್ಪು ಹಂಸಗಳ ಕತ್ತು ಅವುಗಳ ದೇಹದ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇತರ ಜಾತಿಯ ಹಂಸಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಕೊಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕೊಕ್ಕಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಪಟ್ಟಿಯಿರುತ್ತದೆ.

—ರಮಣ್ ಶೆಟ್ಟಿ ರೆಂಜಾಳ್, ಮುಂಬೈ

ಬರ್ಡ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಡೈಸ್

ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳ ಹೂದೋಟದ ಸ್ವರ್ಗ. ಅನೇಕ ಹೂಗಿಡಗಳು ಅಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ನನ್ನನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದು 'ಸ್ವರ್ಗದ ಹಕ್ಕಿ ಹೂ' (Bird of Paradise). ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಈ ಹೂವಿನ ಮೂಲ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವಿನ ಮಾತು. ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಕಂಡವರಾರೂ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ, ಹೂಗುಚ್ಚ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮದುವೆ ಮಂಟಪದ ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

—ಸಂಜ್ಞಾ ಪಿ. ಭಟ್, ಶಿರಸಿ